

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Vlkava, okres Mladá Boleslav

Vlkava 87, 29 443 Čachovice

Identifikátor školy: 600 048 586

Termín konání orientační inspekce: 19. červen 2003

Čj.:	024 150/03-5162
Signatura:	oc4aw103

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Jednotřídní mateřská škola, jejímž zřizovatelem je Obec Vlkava, Boleslavská 147, 294 43 Čachovice, je od 1. ledna 2003 právním subjektem. Umístěna je v moderně zrenovovaných prostorách starší budovy základní školy účelově postavené v roce 1910. Cílová kapacita mateřské školy 25 dětí byla v době konání inspekce plně využita - zapsáno bylo celkem 25 dětí ve věku od dvou a půl do sedmi let. Počet dětí s nepravidelnou docházkou je pět, jedno dítě má odklad povinné školní docházky. Mateřská škola poskytuje své služby obcím Vlkava, Čachovice, Lipník, Zavadilka, Smilovice a Všejanya.

Součástí mateřské školy je školní jídelna, s cílovou kapacitou 47 jídel, která poskytuje stravování pouze dětem a zaměstnancům školy.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy,
- materiálně-technických podmínek,
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pedagogický proces je zajišťován dvěma pedagogickými pracovníci s plnými pracovními úvazky. Ředitelka školy s praxí 16 let je pro oblast předškolního vzdělávání pedagogicky i odborně způsobilá, ve vedoucí funkci působí od roku 1999. Učitelka s praxí pět let, není pro oblast předškolního vzdělávání způsobilá, je absolventkou Střední zdravotní školy, v této mateřské škole pracuje pět let. Vliv absence pedagogické a odborné způsobilosti se na kvalitu vzdělávacího procesu projevuje částečně v organizaci, užívaných metodách i způsobu pedagogického vedení.

Ředitelka věnuje učitelce náležitou pozornost, má denní přehled o kvalitě i výsledcích její práce, kterou velice chválí. Zpětnou vazbu jí poskytuje průběžně i plánovitě. Předložené *Hospitační záznamy* i kvalita rozborové činnosti ředitelky svědčí o nižší míře orientaci v současných trendech předškolního vzdělávání. Celkově je úroveň způsobu, četnosti a vlivu hospitační činnosti i celkového vedení na kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu posuzovaná vzhledem ke stanoveným cílům pouze jako průměrná.

Další organizované i individuální vzdělávání ředitelky je plánováno a realizováno zejména s ohledem na přechod do právní subjektivity a na zavádění Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání do praxe. Učitelka se účastnila četných vzdělávacích akcí podle svého zájmu, zaměřených zejména na oblast výtvarných technik a pohybových aktivit.

Efektivita, částečně i zaměření dalšího vzdělávání a jeho přenosu do praxe je vzhledem k současným transformačním změnám nižší.

Kritéria hodnocení zaměstnanců jsou zpracována, veřejně známa a využívána.

Provozní doba mateřské školy je podle potřeb rodičů stanovena od 6:30 do 16:00 hod. Organizační struktura školy malého kolektivu je jednoduchá, účelně stanovená. Organizační řád, jako dokument organizace, zpracován není. Základní povinnosti zaměstnanců a požadavky na uspořádání života dětí v mateřské škole jsou stanoveny v *Provozním řádu školy*, konkrétní kompetence a odpovědnost zaměstnanců jsou vhodně stanoveny v řádně datovaných a podepsaných pracovních náplních. Práva zaměstnanců písemně deklarována nejsou. Pracovní úvazky - služby pedagogů jsou vzhledem k možnostem efektivně rozvrženy – souběžné působení pedagogů (překrývání služeb) je plánováno na každý druhý den. Rovněž dělená pracovní doba školnice je z hlediska zajištění plynulého chodu školy funkční. Přenos informací uvnitř školy je kvalitní – pružný a účinný. Ředitelka využívá především aktuální osobní jednání s jednotlivými zaměstnanci, pedagogické porady slouží jako poradní orgán k důležitým jednáním - řešení odborných i organizačních otázek.

Vnější informační systém je směrem k rodičům ošetřen ustanoveními *Vnitřního řádu mateřské školy Vlka*. Tento dokument je z hlediska práv a povinností nevyvážený a obsahově není zcela vyčerpávající (chybí např. ustanovení o kompetencích ředitelky a zřizovatele, pravidla přijímání dětí, ukončení docházky dětí do mateřské školy, informace o možnosti svobodného přístupu k informacím, zodpovědnost rodičů apod.).

Vzájemná výměna informací s rodiči probíhá v rámci denních kontaktů, které doplňují ve vstupních prostorách zveřejněné další informace, *Provozní řád školy, Režim dne, Jídelníček* a další četné informace týkající se aktuálního výchovně-vzdělávacího programu, různých akcí a dalších povinností rodičů. Prostřednictvím odborných vývěsek se škola snaží ovlivňovat a motivovat rodiče k náležitým výchovným postupům. Pro potřebnou výměnu informací s rodiči má ředitelka pevně stanovené konzultační hodiny. Informace doplňují četné, velmi zdařilé a nápaditě realizované výtvarné práce dětí, umístěné ve všech prostorách školy.

Rodičům je umožněno variabilní využívání stanoveného režimu dne, nabídnuta možnost volného vstupu do třídy. Škola se v rámci obce účinně prezentuje na veřejnosti (vítání občánků, karneval, dětský den, čarodějnice, besídky pro rodiče) ale i společnými akcemi za spoluúčasti rodičů (velikonoční dílna).

Škola aktivně spolupracuje s obcí, Základní školou a částečně i s Pedagogicko psychologickou poradnou.

Z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti, organizace činnosti a provozu školy, systému vedení i dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků včetně hodnocení práce zaměstnanců jsou personální podmínky hodnoceny jako průměrné, umožňující realizovat zvolený vzdělávací program.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Škola využívá moderně, před třemi lety zrekonstruované, funkční, hygienické, bezpečné a dostatečně velké prostory, udržované v pořádku a čistotě, s vysokou estetickou úrovní. Členitá třída je tvořena propojením tří menších místností (herna, pracovna, jídelna) s navazujícím sociálním zařízením. To poskytuje dětem částečnou intimitu (tři oddělené dětské WC mísy), ale z hlediska kapacity není dostačující. Na třídu navazuje prostorná a moderně vybavená šatna dětí, na stolovací část třídy pak školní jídelna, ředitelna a kabinet. Vybavení různě starým, ale funkčním nábytkem je z hlediska potřeb dětí nápaditě a účelně sestavené v četné námětové, tělovýchovné a výtvarné koutky. Dětský nábytek - stolky a židličky není vzhledem k velikosti dětí výškově diferencován, zejména pro děti s odkladem povinné školní docházky je zdravotně nevyhovující. Uspořádání prostoru tříd umožňuje frontální činnosti –

denní cvičení, četné skupinové hry, zajišťuje i intimitu prostředí. Zařízení tříd je udržováno a podle možností inovováno. Prostorná školní zahrada se starším a již méně funkčním vybavením (dvě kovové průlezkové houpačky, pískoviště) nevytváří dostatečně příznivé a přitažlivé podmínky pro pohybové, poznávací a rekreační vyžití dětí. Chybí i více stínu, kvalitní přístřešek na hračky, přívod vody. K tematickým vycházkám je pravidelně využíváno příznivé přírodní okolí školy.

Děti samostatně a smysluplně využívají dostatečnou a snadno dostupnou škálu hraček, která je rovněž průběžně inovována. Uložení tradičních i nových hraček, stavebnicových souborů a doplňků je převážně přehledné, podporuje motivaci dětí, umožňuje snadnou manipulaci i úklid. Vybavení učebními pomůckami odpovídá potřebám realizace výchovně-vzdělávacího programu, množství i aktuální kvalita odpovídají věkovému složení dětí. Svou funkci velmi dobře plní vhodně instalované a dětmi průběžně a aktivně využívané multifunkční tělovýchovné zařízení (houpačka, hrazda, skluzavka...). V potřebném rozsahu jsou zastoupeny hudební nástroje a pomůcky, absenci klavíru nahrazují dvoje klávesy. Převážně funkčně je využívána audiovizuální technika. Dětská i odborná literatura je průběžně doplňována o nejnovější tituly a cíleně využívána. Z odborného tisku škola odebírá časopis *Informatorium*.

Ředitelka školy nemá k dispozici osobní počítač ani kopírku.

Učební pomůcky a doplňky byly v průběhu konání inspekce napaditě a účinně využívány. Ředitelka má o této oblasti náležitý denní přehled, v plánu je vybavení školní zahrady i průběžná inovace pomůcek.

Materiálně-technické a prostorové podmínky školy umožňují realizovat vzdělávací program, jejich úroveň je vzhledem k vzdělávacímu programu, potřebám a zájmům předškolních dětí hodnocena jako velice dobrá, výjimkou je zejména vybavení školní zahrady.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Koncepce práce specifikuje personální podmínky, deklaruje s pomocí motto R. Fulghama důležitost mateřské školy při výchově a vzdělávání předškolních dětí. Nastihuje hlavní zásady a cíle jednotlivých výchovných složek, spolupráci v oblasti s rodinou, Základní školou a Obecním úřadem.

Školní vzdělávací program je připravován. V době inspekce podrobně zpracovaný obsah vzdělávání byl čerpán z četných metodických materiálů (Barevné kamínky, Jaro,léto, podzim zima, Školka plná pohody). Rozdělen je do tematických celků a podtémat souvisejících s přírodními změnami a společenskými událostmi. Program je doplňován četnými poznávacími, kulturními i společenskými akcemi, další „nadstandardní aktivity“ realizovány nejsou.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace je vedena v náležitém rozsahu a průkazným způsobem. *Přehled výchovné práce* poskytuje kompletní informace o realizovaných aktivitách. Pouze evidenční listy a kniha úrazů nejsou vedeny na předepsaných nosičích dat.

Povinná dokumentace je vedena průkazným způsobem.

Ředitelka má denní přehled o naplňování výchovně-vzdělávacího programu. Výsledky pedagogického působení jsou průběžně i periodicky analyzovány. Závěry jsou využívány k dalším opatřením.

V době konání inspekce nebyla psychohygienu dětí zcela respektována. Spontánní a řízené činnosti nebyly vyvážené. Spontánní hře nebyl věnován dostatečný prostor, délka trvání řízených činností byla nepřiměřeně dlouhá, nevhodně (vzhledem k počasí) byl zkrácen pobyt dětí venku. Naopak tříhodinový interval mezi jednotlivými jídly byl dodržován, účinně zavedený pitný režim byl dětmi spontánně využíván. Děti si pravidelně po obědě ošetřují chrup.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní činnosti

Sledované spontánní aktivity byly vzhledem k potřebám i zájmům dětí promyšlené a dobře připravené. Děti měly možnost výběru z široké škály činností pohybových, konstruktivních, výtvarných, možnost pouhého sledování ostatních i kontaktů s nově přítomnou osobou. Učitelka účinně podporovala a usměrňovala jejich aktivity, vstřícně reagovala na přání dětí. Děti se aktivně seberealizovaly, svobodně si vybíraly místo, kamaráda, částečně i dobu trvání činnosti. Celková atmosféra třídy se vyznačovala tvůrčím zaujetím převážné většiny dětí, vzájemné vztahy byly příznivé, zcela bezkonfliktní. Při působení na děti učitelka používala i negativních příkazů, výsledky průběžně hodnotila adresně s ohledem na individuální možnosti dětí. Komunikace mezi dětmi probíhala otevřeně a přirozeně, postavení učitelky bylo více dominantní. Organizace činností byla plynulá, skupinové hry podporovaly osobnostní i sociální rozvoj dětí, využívány byly metody aktivního a prožitkového učení. Ukončení spontánních činností (8:10 hod) bylo z hlediska potřeb dětí předčasné, bez závěrečného zhodnocení.

Řízené činnosti

Řízená činnost byla rozdělena na tři části. Téma úvodního komunitního kruhu i vhodně formulované otázky citlivě reagovaly na zážitky dětí (včerejší bouřka), účinně podporovaly vyjadřovací schopnosti dětí, jejich vzájemné poznání, včetně vcítění se do zážitků kamaráda. Vhodně zařazeno bylo i cvičení jemné motoriky. Obsah následujících tělovýchovných aktivit byl pestrý a pro děti převážně přitažlivý (protahování, zdravotní cviky, koulení míčků, překážková dráha, taneček, pohybová hra, zklidnění). Děti byly k pohybovým činnostem motivovány a podporovány předem oznámeným obsahem i cvičebními pomůckami (tenisové míčky, atraktivní překážková dráha, reprodukováná hudba). Vzájemná komunikace učitelka – děti byla méně vyvážená (opět dominantní postavení učitelky, menší prostor k samostatným řečovým projevům dětí). Mluvní vzor učitelky nebyl zcela správný (výraznější nespisovnost). V průběhu činností učitelka respektovala věkové zvláštnosti dětí a náročnost úkolů citlivě diferencovala. Hodnocení probíhala v pozitivním i negativním smyslu, čímž se částečně snižovala podpora sebedůvěry a prožitku úspěchu některých dětí. Závěrečné hodnocení neproběhlo.

Po frontálně a neefektivně organizované svačině probíhala další frontálně řízená činnost, která logicky navazovala na zkušenosti, prožitky i znalosti dětí (sestavování a nalepování

geometrických tvarů). Činnost byla účinně motivována nápaditě vyrobenými pomůckami. Děti zde měly možnost vlastní volby materiálů, svobodné tvořivosti a široké uplatnění fantazie. Jejich aktivity byly citlivě a cíleně podporovány i usměrňovány a výsledky práce oceňovány. Prožitek úspěchu všech dětí byl evidentní.

Organizace řízených činností byla z hlediska doby trvání nepřiměřená (do 10:15). Absence nabídky neumožňovala dětem výběr mezi účastí a neúčastí. Frontální přechody i organizace (překážková dráha, hygiena, svačina) byly brzdou plynulosti. Čekání na ostatní snižovalo efektivitu vzdělávacího procesu (samostatnost, sebeobslužnost) a dávalo prostor k méně žádoucím činnostem dětí. Užívané metody byly vzhledem ke stanoveným cílům pestré a účinné, aktivizovaly děti ke získávání a opakování poznatků s výraznějším důrazem na výkony dětí. Z hlediska působení na děti (vzor vedení dospělého, psychohygieny předškolního dítěte) nebyly užívané metody vždy v souladu s pedagogickými zásadami (časté příkazy a pokyny, negativní hodnocení, nelogické otázky, dvakrát se vyskytlo i psychické trestání). Závěrečné hodnocení bylo účinné, proběhlo formou výstavky prací dětí.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Všechny děti se v prostorách školy dobře orientují, v oblasti hygienických návyků jsou převážně samostatné. Výrazně pozitivním výsledkem činností pedagogů jsou zejména výtvarné práce, výrobky a výtvary dětí, které impozantně dominují celému prostředí školy. Díky denně průběžně nabízeným i cíleně realizovaným pohybovým aktivitám jsou i výsledky pohybového rozvoje na velmi dobré úrovni. Starší děti se chovají autonomně, jsou schopné přijímat různé sociální role, pomáhat a plnit pokyny učitelek. Velmi dobrá úroveň řečové kázně byla zjištěna u všech dětí při realizaci komunitního kruhu. Důsledná příprava na povinnou školní docházku se projevuje ve znalostech dětí v oblasti rozvoje poznání, včetně matematických představ.

Kvalita průběhu i průběhových výsledků výchovně-vzdělávací činnosti, posuzovaných z pohledu motivace a hodnocení dětí, vzájemné interakce a komunikace, organizačního zajištění a užitých metod pedagogické činnosti je hodnocena jako průměrná.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad dokumentů

Zřizovací listina Mateřské školy Vlkava, vydaná Obcí Vlkava dne 9. září 2002 **je v souladu** s *Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení*, vydaným KÚ Středočeského kraje 150 21 Praha 5, Zborovská 11, dne 7. března 2003 s účinností od 1. ledna 2003.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina* Mateřské školy Vlkava, vydaná Obcí Vlkava dne 9. září 2002, bez čj.
2. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení*, vydané KÚ Středočeského kraje, odbor školství mládeže a sportu, Zborovská 11, 150 21 Praha 5, dne 7. března 2003, čj. OŠMS/5319/2003 Hoš. s účinností od 1. ledna 2003.
3. *Přehled výchovné práce* pro školní rok 2002/03
4. *Přehled o docházce dětí* pro školní rok 2002/03
5. *Evidenční listy* všech zapsaných 45 dětí
6. *Rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy* pro školní rok 2002/03
7. *Výkaz o mateřské škole* podle stavu k 30. září 2002, (MŠMT) V 1- 01
8. *Poslední Inspekční zpráva* ze dne 6. října 1998, čj.:032 255/98-1090
9. *Pedagogické rady* - zápisy za školní roky 2000- 2003
10. *Provozní porady* – zápisy za školní rok 2002-2003
11. *Koncepce práce školy*
12. *Výroční zpráva pro školní rok 2001-2002*
13. *Koncepce školy 1997-8*
14. *Plány výchovně vzdělávací práce pro školní rok 2002/2003*
15. *Hospitační záznamy* ředitelky školy za období roků 2000/2003
16. *Vnitřní řád mateřské školy Vlkava*
17. *Provozní řád školy*
18. *Personální dokumentace*
19. *Knihy úrazů* založená dne 1. září 1999
20. *Podkladová inspekční dokumentace* ze dne 19. června 2003

ZÁVĚR

Kvalitu personálních podmínek mateřské školy částečně negativně ovlivňuje absence pedagogické a odborné způsobilosti učitelky, ale pozitivně ji ovlivňuje její snaha o co nejlepší přípravu dětí na povinnou školní docházku a kvalitní práce s dětmi v oblasti výtvarných činností. Orientace ředitelky školy v současně preferovaných prioritách vzdělávání předškolních dětí není zcela vyhovující, což se projevuje i v oblasti kvality vedení a hodnocení učitelky. Další vzdělávání není zejména u učitelky dostatečně zaměřeno k získávání nejnovějších poznatků a dovedností v pedagogické praxi.

Dostatečné prostorové a materiálně-technické podmínky účinně podporují kvalitu výchovně-vzdělávací práce. Výjimku tvoří školní zahrada, nedostatečná kapacita dětských WC, částečně i výškově nediferencovaný dětský nábytek.

Povinná dokumentace je vedena průkazným způsobem, ve dvou případech nejsou používány predepsané tiskopisy.

Koncepce školy není důrazněji rozpracovaná v krátkodobějším plánování všech oblastí činnosti školy. Obsah činností dětí výchovně-vzdělávacího programu se škola snaží plánovat a realizovat podle nejmodernějších metodických materiálů. Ve sledovaném pedagogickém působení při inspekční činnosti byl ale upřednostňován důraz na předvedení široké škály výkonů dětí, čímž došlo k porušování jejich psychohygieny, a to zejména nevyváženou délkou trvání spontánních a řízených aktivit, zkrácení pobytu venku, méně vhodnou frontální organizací, částečným užíváním neadekvátních metod i pedagogických zásahů.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávacích činností jsou díky systematickému vedení dětí v oblastech výtvarného rozvoje výrazně kvalitní. Rovněž kvalita účinně podporovaného pohybového rozvoje dětí odpovídá vynaloženému úsilí pedagogů.

Škola účinně spolupracuje s rodiči dětí i se zřizovatelem, prezentuje se na veřejnosti.

Vývoj kvality činnosti školy se od poslední inspekce zlepšil pouze v některých oblastech (pitný režim, prostředí třídy přizpůsobené potřebám dětí, dostupnost výtvarných materiálů), v dalších oblastech (orientace v trendech předškolní výchovy, možnost volné hry dětí jako dominantní součástí programu) zjištěná negativa přetrvávají.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Mgr. Zuzana Bečvářová	Z. Bečvářová v.r.

V Praze dne 2003-06-23

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. 6. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Iveta Šuková, ředitelka mateřské školy Vlkava	I. Šuková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-07-11	024-162/03 5162
Zřizovatel	2003-07-09	VRŠI

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány